

POSTANOWIENIE

11 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 11 grudnia 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództw:

1) A.P. przeciwko C. spółce jawnej w T. oraz J.P. i S.P.

o zapłatę,

2) A.P. przeciwko C. spółce jawnej w T. oraz J.P. i S.P. (pierwotna sygn. akt I C 823/16)

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej C. spółki jawnej w T. oraz J.P. i S.P.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie

z 17 kwietnia 2024 r., I ACa 1388/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(K.G.)

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten

odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwani C. Sp. j. w T. (C.), J.P. i S.P. powołali się na istotne zagadnienie prawne dotyczące tego, czy wspólnik spółki jawnej, zaciągając zobowiązanie poręczenia wekslowego, może być uznany za konsumenta i czy przysługuje mu w związku z tym ochrona zgodnie z art. 385¹ i n. k.c. Wskazali również na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.

Powołanie się na istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on precedensowy (nowy) charakter lub znaczenie dla rozwoju prawa. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych przepisów prawa i zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą i rzutować na jej rozstrzygnięcie; konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14).

Bliższa analiza wniosku – w zestawieniu z motywami zaskarżonego wyroku – nie pozwalała uznać, by skarżący wykazali powołaną przyczynę kasacyjną.

Z jednej strony, możliwość uznania osoby fizycznej udzielającej osobistego zabezpieczenia wierzytelności za konsumenta w rozumieniu art. 22¹ k.c. nie stanowi *novum* i była już rozważana w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. np. wyroki Sądu Najwyższego 19 stycznia 2006 r., IV CSK 372/05, z dnia 10 maja 2017 r., I CSK 477/16, z dnia 8 marca 2023 r., II CSKP 842/22 i z dnia 6 kwietnia 2023 r.,

II CSKP 491/22, OSNC 2023, nr 11, poz. 112, a także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2025 r., III CZ 6/25). Z drugiej strony, z wniosku nie wynikało, z jakich przyczyn rozstrzygnięcie powołanej wątpliwości mogłoby rzutować na rozstrzygnięcie sprawy. Sprostanie temu warunkowi wymagałoby przedstawienia, jak i dlaczego ewentualny konsumencki status pozwanych J.P. i S.P. wpływałby na skuteczność udzielonego przez nich poręczenia wekslowego, ewentualnie zakres ich odpowiedzialności jako *avalistów*, czego we wniosku zabrakło.

Dodać należało, że w judykaturze Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej zwrócono uwagę, że jednym z wykładników oceny, czy osoba fizyczna, która ustanowiła zabezpieczenie zobowiązań kredytowych spółki handlowej może być uznana za konsumenta, jest jej powiązanie funkcjonalne ze spółką (por. postanowienie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 19 listopada 2015 r., C-74/15, *Dumitru Tarcău, Ileana Tarcău przeciwko Banca Comercială Intesa Sanpaolo România SA i in.*, ECLI:EU:C:2015:772). Powiązania takiego nie można natomiast co do zasady negować w przypadku wspólników spółki jawnej, poręczających za zobowiązanie spółki.

Skarga nie była również oczywiście uzasadniona. Skarżący mieli rację, że stanowisko Sądów *meriti* co do granic związania prawomocnym wyrokiem wydanym w innej sprawie (art. 365 k.p.c.) może wywoływać poważne zastrzeżenia. Nieuwzględnienie stanowiska prawnego pozwanych, według którego między powodem a C. doszło do zawarcia nieważnej – z uwagi na niezachowanie wymaganej formy – umowy sprzedaży przedsiębiorstwa (art. 75¹ k.c.), wynikało jednak nie tylko z przyjęcia przez Sąd Apelacyjny związania prawomocnym wyrokiem wydanym w innej sprawie. Sąd Apelacyjny wyjaśnił bowiem w pierwszej kolejności, że twierdzenia pozwanych w tej materii należało uznać za spóźnione w świetle art. 493 § 1 k.p.c. w brzmieniu poprzedzającym wejście w życie ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1469, dalej – „ustawa nowelizująca”).

Argumenty wniosku nie stwarzały podstaw do przyjęcia, by stanowisko to było oczywiście bezzasadne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.; w

szczegółności zaś to, że art. 493 § 1 k.p.c. w dawnym brzmieniu, zgodnie z przyjętymi w ustawie nowelizującej rozwiązaniami międzyczasowymi, należało stosować do zakończenia postępowania w instancji (por. art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy nowelizującej), nie oznacza, iżby zarzuty, które zgodnie z art. 493 § 1 k.p.c. w dawnym brzmieniu należało uznać za spóźnione, mogły być następnie skutecznie powołane w tej samej sprawie na etapie postępowania apelacyjnego, co sugerowali skarżący. W materii tej nie chodzi przy tym jedynie o samą kwalifikację prawną czynności stron w kontekście art. 73 § 2 w związku z art. 65 i art. 75¹ k.c., lecz także o twierdzenia faktyczne wskazujące na określoną intencję stron i tworzące kontekst wykładni oświadczeń woli zawartych w umowie z dnia 8 marca 2013 r., którą strony określiły jako umowa sprzedaży *know-how*.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

(K.G.)

[a.ł.]